Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

България събира изследователи от 17 държави в рамките на мащабен научен проект за иновации в селекцията на бобови култури

Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Дата 15.09.2026 | **Брой** 9/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Език** BG
www.plant-protection.com/article/2466?lang=bg

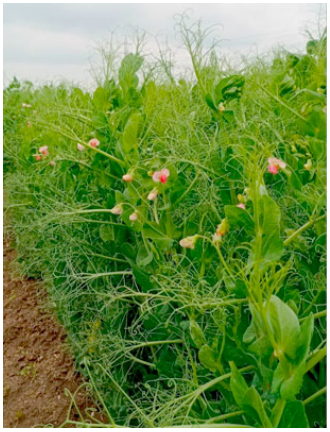
Български учени изследват 153 образеца грах в търсене на сортове с висок добив и хранителна стойност

Учени, селекционери, семепроизводители и представители на организации за изпитване и регистрация на сортове от цяла Европа ще се съберат в Пловдив от 15 до 17 септември 2026 г. за Третата годишна среща на европейския проект BELIS (Breeding European Legumes for Increased Sustainability). Домакин на международния форум и национален представител в международния консорциум по проекта е Центърът по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ).

Проектът BELIS, финансиран по програма „Хоризонт Европа“, обединява 34 партньорски организации – научноизследователски институти, университети, международни организации и частни компании, работещи в областта на селекцията, семепроизводството, земеделието, изпитването и регистрацията на сортове. Учените разработват съвременни инструменти за селекция и усъвършенстване на системите за изпитване на сортове и изграждат по-тясна връзка между науката, селекционерите, семенарския сектор, регистрационните органи и земеделските производители. Основната цел е да се ускори създаването на по-продуктивни, устойчиви и качествени сортове бобови култури и да се засили конкурентоспособността на европейската селекция и земеделие.

В проекта участват партньори от 17 държави: Франция, Германия, Испания, Италия, Великобритания, Белгия, Нидерландия, Норвегия, Дания, Швейцария, Литва, Либия, Чехия, Полша, Хърватия, Сърбия и България. Изследователските дейности обхващат 14 бобови култури – седем зърнено-бобови: грах, бакла, соя, нахут, леща, лупина и фасул, както и седем фуражни: люцерна, червена детелина, бяла детелина, едногодишни детелини, фий, еспарзета и звездан (Lotus corniculatus).

ISSN 2815-522X

През изминалите три години изследователските екипи на ЦРСББ и Института по зеленчукови култури „Марица“ проведоха серия от полеви и лабораторни експерименти със 153 образеца грах. Учените изследваха техните биометрични характеристики, добив, съдържание на протеин и други важни показатели, като получените резултати бяха анализирани и на генетично ниво. В резултат на изследванията бяха идентифицирани най-перспективните линии и сортове. Те са използвани за хибридизация с цел потвърждаване на генетичните данни и създаване на нови сортове, съчетаващи ценни характеристики като висок добив и висока хранителна стойност.

Натрупаната в рамките на проекта богата генетична база ще даде възможност селекцията да бъде насочена към конкретни характеристики, търсени както от земеделските производители, така и от крайните потребители. По този начин научните резултати могат да намерят пряко приложение при създаването на ново поколение сортове грах, отговарящи едновременно на изискванията за продуктивност, качество и устойчиво земеделие.

Третата годишна среща на BELIS ще даде възможност на партньорите да направят преглед на постигнатото през изминалата година и да определят следващите стъпки в проекта.

В рамките на тридневната програма ще бъдат представени резултати, свързани с геномна селекция, разработване и тестване на молекулярни маркери за желани биометрични характеристики при бобовите култури, както и връзката с хора от производство, индустрията и науката в сектора. Специален акцент ще бъде поставен върху хармонизирането на системите за изпитване на сортове в Европа и върху това как научните резултати могат по-бързо да достигнат до селекционерите, семепроизводителите и земеделските производители.

Научните презентации ще бъдат съчетани с интерактивни семинари, работни групи и постерни сесии. Специална среща със заинтересованите страни ще събере учени, селекционери и представители на сектора, които ще обсъдят как резултатите от BELIS могат да подпомогнат иновациите и конкурентоспособността на европейската селекция на бобови култури.

Като част от програмата участниците ще посетят и Института по растителни генетични ресурси „Константин Малков“ в Садово, където ще обменят опит в областта на селекцията на бобови култури и растителните генетични ресурси.